

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора О. І. Сурмач

«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Галузь знань **23 Соціальна робота**
 Спеціальність **231 Соціальна робота**
 Статус дисципліни **нормативна**
 Циклова комісія **викладачів педагогічно-психологічних та соціальних дисциплін**

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисциплін	Кількість годин					Курсова робота	Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття						Самостійна робота	Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	1	2	60/2	34	18		16	26		2		
	2	3	60/2	60	26		28	6		3		

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки

фахового молодшого бакалавра
Освітньо-професійний ступінь

Розробник: М.Верх М.Р. Верхоляк

Затверджено на засіданні циклової комісії викладачів педагогічно-психологічних та соціальних дисциплін.

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Голова циклової комісії ММ Р.Р. Михайлишин

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: озброєння загальними поняттями про соціальну педагогіку як навчальну дисципліну та сферу практичної діяльності; розкриття провідних шляхів, умов та засобів соціалізації підлітків та молоді; з'ясування ролі та місця в процесі соціалізації різноманітних суспільних інститутів; розуміння особливості соціально-педагогічної діяльності; формування у студентів основ соціально-педагогічного світогляду.

Завдання:

- ознайомити студентів з становленням та досягненнями соціальної педагогіки, напрямками сучасної соціально-педагогічної діяльності;
- розкрити суть основних понять соціальної педагогіки, факторів, інститутів соціалізації;
- націлити студентів на усвідомлення проблем соціально-педагогічної теорії та практики з позицій сучасної педагогічної науки, що ґрунтується на кращих національних та світових педагогічних здобутках минулого і новітніх педагогічних ідеях та досвіді практичної роботи;
- формувати систему знань про соціальне виховання, його цілі, завдання, принципи, методи, форми та зміст;
- виробляти початкові уміння науково-дослідницької діяльності у сфері соціальної педагогіки;
- здійснювати педагогічну професійну орієнтацію і професійне виховання студентів;
- формувати потребу в постійній самоосвіті і самовдосконаленні професійної діяльності, оволодіння її технологіями;
- сприяти формуванню педагогічної свідомості, допомогти студентам усвідомити велику відповідальність соціального педагога за долю майбутніх поколінь держави.

Предмет: основні категорії соціальної педагогіки як науки, напрями та зміст роботи соціального педагога з різними категоріями клієнтів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

1. Базові соціально-педагогічні поняття, категорії : соціалізація, соціальна адаптація, соціальне виховання, фактори соціалізації, інститути соціалізації, соціально-педагогічна діяльність, об'єкт і суб'єкт соціалізації, норма та відхилення від неї у соціальній педагогіці.

2. Філософські, методологічні і психолого-педагогічні основи соціального виховання: інститути соціалізації, методологія соціального виховання, гуманістична спрямованість соціального виховання, структурний підхід у соціально-педагогічній діяльності.

3. Соціально-педагогічні теорії та системи: історія розвитку соціально-педагогічної теорії і практики; діагностичний, функціональний і психоаналітичний підходи у сучасній соціально-педагогічній діяльності, традиційні та новітні підходи до виховання, соціального захисту різних категорій людей.

4. Педагогічний інструментарій: система соціального виховання; методика соціального виховання; соціально-педагогічна технологія, форми соціального виховання, індивідуальна допомога людині, кризова допомога людині, об'єкт соціального виховання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:**

- ✓ здійснювати аналіз різних соціально-педагогічних впливів на процес соціалізації людини;
- ✓ вивчати індивідуальні особливості дитини і специфіку її мікро середовища, виявляти інтереси і потреби, труднощі і проблеми, конфліктні ситуації, відхилення у поведінці;
- ✓ критично переосмислювати цінності традиційного виховання;
- ✓ створювати умови для розвитку розумових, фізичних, художніх здібностей дітей та підлітків;
- ✓ планувати і здійснювати соціально-педагогічну діяльність, організовувати виховну роботу в школі, класі, групі, що спрямована на формування загальної культури особистості, адаптацію особистості до життя в суспільстві, формування громадянської позиції;
- ✓ застосовувати знання і уміння при моделюванні заходів, в реальній соціально-педагогічній практиці;
- ✓ відбирати найбільш ефективні форми, методи та засоби виховання для розвитку і формування особистості дитини;
- ✓ будувати і перебудовувати свою діяльність у ході педагогічних ситуацій, гнучко організовувати соціально-педагогічну діяльність з врахуванням виникаючих ситуацій та індивідуальних особливостей дітей, особливостей їх мікросоціуму;
- ✓ сприяти формуванню в членів соціуму відповідального ставлення до перетворення оточуючого середовища, розвитку культурної спадщини, збереження і поповнення духовних цінностей старшого покоління, традицій сімейно-сусідських спільнот, народної педагогіки;
- ✓ підтримувати контакти з організаторами і керівниками дитячого та молодіжного руху, неформальними групами та об'єднаннями;
- ✓ надавати посередницькі послуги дітям і батькам в отриманні соціальної допомоги;

- ✓ виявляти витримку та впевненість в своїх діях у складних і конфліктних ситуаціях;
- ✓ встановлювати контакт з дітьми та дорослими, керувати собою в ситуації соціально-педагогічної взаємодії;
- ✓ взаємодіяти з вчителями, батьками або особами, що їх замінюють, спеціалістами служб зайнятості тощо, при наданні допомоги дітям, що потребують опіки і піклування, з обмеженими фізичними можливостями, потрапивши ми у надзвичайні ситуації;
- ✓ підтримувати партнерські стосунки із сім'єю, спільно вирішувати проблеми виховання і розвитку особистості дитини, впливати на формування почуття відповідальності за власну сім'ю і виховання дітей; здійснювати соціально-педагогічну взаємодію з батьками дітей, громадськістю, колегами;
- ✓ давати оцінку і самооцінку ефективності проведених занять та заходів;
- ✓ виявляти та формулювати соціально-педагогічні проблеми;
- ✓ обирати та застосовувати методи соціально-педагогічного дослідження.

Студент набуде **компетентності**:

Загальні компетентності:

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

- СК 1. Розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально- педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

- СК 2. Розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
- СК 6. Розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.
- СК 7. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи.
- СК 9. Здатність застосовувати сучасні технології та методи професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

- РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв’язання професійних завдань.
- РН 4. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та методи соціальної роботи для вирішення професійних задач.
- РН 6. Використовувати методи профілактики, соціальної діагностики та сучасного інструментарію в професійній діяльності.
- РН 9. Здійснювати соціальне інспектування і оцінку потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
- РН 11. Визначати зміст співпраці та залучати ресурси для задоволення потреб осіб та розв’язання їх проблем.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Денна форма				
	усього	В тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6
II семестр					
МОДУЛЬ 1. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЯК НАУКА ТА СФЕРА ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
Змістовий модуль 1. Основи соціальної педагогіки					
Тема 1. Соціальна педагогіка як наука і сфера практичної діяльності	2	2			
Тема 2. Категорії соціальної педагогіки	2	2			
Тема 3. Виникнення і становлення соціальної педагогіки	2		2		
Тема 4. Середовище як виховний простір	2				2
Тема 5. Соціалізація як соціально-педагогічне явище	4	2	2		
Тема 6. Соціальне виховання особистості	4	2	2		

Тема 7. Поняття норми та відхилення від норми в соціальній педагогіці	4	2			2
Тема 8. Соціальний педагог як особистість та професіонал	2		2		
Модульна контрольна робота № 1	2		2		
Всього за змістовим модулем 1	24	10	10		4
Змістовий модуль 2. Основні сфери діяльності соціального педагога та інститути соціалізації					
Тема 10. Інфраструктура соціально-педагогічної діяльності	2	2			
Тема 11. Робота соціального педагога з сім'ями	2				2
Тема 12. Робота соціального педагога в школі	4		2		2
Тема 13. Соціально-педагогічна робота з молоддю	2				2
Тема 14. Специфіка соціально-педагогічної діяльності в закладах системи охорони здоров'я	2				2
Тема 15. Діловодство у соціально-педагогічній діяльності	2				2
Тема 16. Сім'я як основний інститут соціалізації особистості	4	2			2
Тема 17. Система центрів соціальних служб для молоді	4	2			2
Тема 18. Школа як соціально-педагогічна система	4		2		2
Тема 19. Поняття про навчально-реабілітаційний центр (НРЦ), мета, завдання та зміст роботи.	4	2			2
Тема 20. Типологія позашкільних освітньо-виховних закладів і специфіка їх діяльності	1				1
Тема 21. Дитячі та юнацькі громадські організації. Неформальні молодіжні об'єднання	2				2
Тема 22. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, їх вплив на соціалізацію особистості	1				1
Модульна контрольна робота № 2	2		2		
Всього за змістовим модулем 2	36	8	6		22
Всього за II семестр	60	18	16		26

III семестр					
МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ					
Змістовий модуль 3. Соціально-педагогічна робота з особами із функціональними обмеженнями					
Тема 24. Історичний аналіз становлення і розвитку соціально-педагогічної діяльності як системи підтримки осіб з відхиленнями в розвитку	4	2	2		
Тема 25. Стратегія державної політики у сфері соціально-педагогічної допомоги особам з обмеженими можливостями на сучасному етапі розвитку України	4	2	2		
Тема 26. Особливості роботи соціального педагога з різними категоріями дітей, що мають відхилення у розвитку	3		2		1
Модульна контрольна робота № 3	2		2		
Тема 28. Специфіка роботи соціального педагога в корекційно-виховних освітніх установах	3	2			1
Всього за змістовим модулем 3	16	6	8		2
Змістовий модуль 4. Соціально-педагогічна робота з дітьми соціального ризику					
Тема 29. Основні групи дітей соціального ризику	4	2	2		
Тема 30. Нормативно-правові основи соціального захисту дітей, їх навчання та виховання	4	2	2		
Тема 31. Форми сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, що залишились без піклування батьків	3	2			1
Тема 32. Патронат – нова форма сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, що залишились без батьківського піклування	2	2			
Тема 33. Основні напрями соціального захисту дітей, що потребують допомоги держави	4	2	2		
Тема 34. Соціально-педагогічна робота з дітьми девіантної поведінки	2	2			
Тема 35. Соціально-педагогічна робота з підлітками, схильними до вживання алкоголю та інших шкідливих звичок	4	2	2		
Тема 36. Робота соціального педагога з неповнолітніми правопорушниками	3	2			1

Модульна контрольна робота № 4	2		2		
Всього за змістовим модулем 4	28	16	10		2
Змістовий модуль 5. Основи соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми					
Тема 38. Обдарованість як соціально-педагогічна проблема	4	2	2		
Тема 39. Особливості розвитку обдарованих дітей	4	2	2		
Тема 40. Ідентифікація обдарованих дітей	2		2		
Тема 41. Особливості роботи з обдарованими дітьми	4		2		2
Модульна контрольна робота № 5	2		2		
Всього за змістовим модулем 5	16	4	10		2
Всього за III семестр	60	26	28		6
Усього годин	120	44	44		32

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання
2 семестр**

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЯК НАУКА ТА СФЕРА ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
Змістовий модуль 1. Основи соціальної педагогіки		
1	Тема 1. Соціальна педагогіка як наука і сфера практичної діяльності (Соціальна педагогіка і соціально-педагогічна діяльність, співвідношення теорії і практики, їх взаємозв'язок. Соціальна педагогіка – визначення, об'єкт, предмет, завдання. Функції соціальної педагогіки. Зв'язок соціальної педагогіки з іншими науками.)	2
2	Тема 2. Категорії соціальної педагогіки (Понятійний апарат соціальної педагогіки, її категорії педагогіки. Соціалізація, соціальне середовище, соціальне виховання, соціальна адаптація. Соціальна профілактика, соціальна реабілітація, соціальне обслуговування.)	2
3	Тема 3. Соціалізація як соціально-педагогічне явище (Поняття «соціалізація», різні підходи до розуміння цього процесу. Сутність соціалізації, складові процесу соціалізації. Фактори, засоби, механізми й інститути	2

	соціалізації.)	
4	Тема 4. Соціальне виховання особистості (Сутність соціального виховання. Мета, завдання, зміст, форми соціального виховання. Принципи соціального виховання і їх реалізація. Поняття виховної організації. Функції виховних організацій у процесі соціалізації особистості)	2
5	Тема 5. Поняття норми та відхилення від норми в соціальній педагогіці (Значення понять «норма» і «відхилення від норми» у соціальній педагогіці. Вплив стану здоров'я і відхилень у здоров'ї дитини на процес її розвитку. Психічні відхилення від норми і соціалізація дитини. Соціальні і педагогічні норми і відхилення від них.)	2
Змістовий модуль 2. Основні сфери діяльності соціального педагога та інститути соціалізації		
6	Тема 6. Інфраструктура соціально-педагогічної діяльності (Поняття соціальної інфраструктури. Місце соціального педагога у ній. Соціальний педагог у закладах системи освіти; установах системи соціального захисту населення; закладах системи охорони; установах культури; закладах пенітенціарної системи. Загальні і специфічні функції соціального педагога)	2
7	Тема 7. Сім'я як основний інститут соціалізації особистості (Основні параметри та функції сучасної сім'ї. Типологія сімей. Характеристика батьківства. Сутність, функції, проблеми сучасної сім'ї. Вплив сім'ї і сімейного виховання на соціалізацію особистості дитини.)	2
8	Тема 8. Система центрів соціальних служб для молоді (Поняття центрів соціальних служб для молоді. Структура і завдання системи центрів СССДМ. Основні напрями діяльності ЦСССДМ. Їх характеристика. Описати модель системи роботи центру СССДМ)	2
9	Тема 9. Поняття про навчально-реабілітаційний центр. (Мета, завдання та зміст роботи. Особливості умов виховання, навчання, утримання дітей в центрі. Деінституалізація як соціальний процес)	2
Разом за 2 семестр		18
Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання		

3 семестр МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ Змістовий модуль 3. Соціально-педагогічна робота з особами із функціональними обмеженнями		
1	<p>Тема 1. Історичний аналіз становлення і розвитку соціально-педагогічної діяльності як системи підтримки осіб з відхиленнями в розвитку (Становлення західноєвропейської системи соціально-педагогічної діяльності як системи підтримки осіб з відхиленнями в розвитку. Сучасний етап розвитку системи соціально-педагогічної підтримки щодо комплексної підтримки людей з особливими потребами у західних країнах. Моделі ставлення суспільства до людей з порушеннями в розвитку.)</p>	2
2	<p>Тема 2. Стратегія державної політики у сфері соціально-педагогічної допомоги особам з обмеженими можливостями на сучасному стані розвитку України (Основи формування сучасної соціальної політики. Правові основи державної соціальної політики у сфері спеціальної освіти і соціального захисту дітей з відхиленнями у розвитку)</p>	2
3	<p>Тема 3. Специфіка роботи соціального педагога в корекційно-виховних освітніх установах. (Види корекційно-виховних освітніх закладів, їх структура, мета та завдання діяльності. Основні групи дітей, які виховуються в таких закладах. Проблеми діяльності та функціонування закладів реабілітаційного характеру. Зміст роботи соціального педагога в корекційно-реабілітаційних установах)</p>	2
Змістовий модуль 4. Соціально-педагогічна робота з дітьми соціального ризику		
4	<p>Тема 4. Основні групи дітей соціального ризику (Основні групи дітей, що потребують допомоги держави, їх характеристика. Ослаблення виховної функції сім'ї як причина неблагополучного дитинства.)</p>	2
5	<p>Тема 5. Нормативно-правові основи соціального захисту дітей, їх навчання та виховання (Права і гарантії дітей, що залишилися без батьківського піклування. Нормативно-правові основи, що регламентують права, обов'язки і відповідальність батьків за навчання і виховання дітей)</p>	2

6	Тема 6. Форми сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, що залишились без піклування батьків (Форми опікування дітей-сиріт в Україні, їх характеристика. Види закладів державної системи виховання дітей, позбавлених батьківського піклування. Від дитячих будинків до виховання у сім'ї – важлива світова тенденція. Прийомна сім'я та дитячий будинок сімейного типу. Етапи соціально-педагогічної роботи з даними сім'ями.)	2
7	Тема 7. Патронат – нова форма сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, що залишились без батьківського піклування (Види патронатного виховання. Психологічна підготовка дитини до влаштування у патронатну сім'ю. Принципи і методи організації патронатного виховання.)	2
8	Тема 8. Основні напрями соціального захисту дітей, що потребують допомоги держави (Забезпечення умов соціального захисту сім'ї і збереження дитини у сім'ї. Створення умов виховання у прийомних і патронатних сім'ях. Забезпечення виховання дітей-сиріт і дітей, що залишились без батьківського піклування, в освітніх закладах.)	2
9	Тема 9. Соціально-педагогічна робота з дітьми девіантної поведінки (Поняття і характеристика девіантної поведінки. Причини девіантної поведінки дітей та молоді. Види девіантної поведінки дітей та молоді. Стадії формування залежності від наркотичних і психотропних речовин. Типи підлітків-правопорушників і стратегічні напрями соціально-педагогічного впливу на них.)	2
10	Тема 10. Соціально-педагогічна робота з підлітками, схильними до вживання алкоголю та інших шкідливих звичок (Принципи, мета і завдання соціально-педагогічної роботи з підлітками, схильними до вживання алкоголю та інших шкідливих звичок. Профілактика шкідливих звичок: зміст, методи і форми роботи соціального педагога.)	2
11	Тема 11. Робота соціального педагога з неповнолітніми правопорушниками. Соціально-педагогічна профілактика правопорушень серед неповнолітніх. Рівні профілактично-виховного впливу на особистість неповнолітнього правопорушника.	2

Змістовий модуль 5. Основи соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми		
12	Тема 12. Обдарованість як соціально-педагогічна проблема (Поняття і види обдарованості. Сучасні концепції обдарованості. Ознаки, компоненти, типологія обдарованості. Прояви обдарованості у поведінці дитини. Характеристика здібностей і особливостей їх розвитку. Особливості соціалізації обдарованих дітей. Специфіка спілкування обдарованих дітей з однолітками, батьками і педагогами.)	2
13	Тема 13. Особливості розвитку обдарованих дітей (Спільне і відмінне у розвитку обдарованих дітей. Особливості розвитку пізнавальної сфери обдарованої дитини. Особливості психосоціального розвитку обдарованих дітей.)	2
Разом за 3 семестр		26

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
2 семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1	Виникнення і становлення соціальної педагогіки	2
2	Соціалізація як соціально-педагогічне явище	2
3	Соціальне виховання особистості	2
4	Соціальний педагог як особистість та професіонал	2
5	Модульна контрольна робота № 1	2
6	Робота соціального педагога в школі	2
7	Школа як соціально-педагогічна система	2
8	Модульна контрольна робота № 2	2
Разом за 2 семестр		16

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
3 семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1	Історичний аналіз становлення і розвитку соціально-педагогічної діяльності як системи підтримки осіб з відхиленнями в розвитку.	2
2	Стратегія державної політики у сфері соціально-педагогічної допомоги особам з обмеженими можливостями на сучасному етапі розвитку України.	2
3	Особливості роботи соціального педагога з різними категоріями дітей, що мають відхилення у розвитку.	2
4	Модульна контрольна робота № 3	2

5	Основні групи дітей соціального ризику.	2
6	Нормативно-правові основи соціального захисту дітей, їх навчання та виховання.	2
7	Основні напрями соціального захисту дітей, що потребують допомоги держави.	2
8	Соціально педагогічна робота з підлітками, схильними до вживання алкоголю та інших шкідливих звичок.	2
9	Модульна контрольна робота № 4	2
10	Обдарованість як соціально-педагогічна проблема.	2
11	Особливості розвитку обдарованих дітей.	2
12	Ідентифікація обдарованих дітей.	2
13	Особливості роботи з обдарованими дітьми.	2
14	Модульна контрольна робота № 5	2
	Разом за 3 семестр	28

Самостійна робота

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Середовище як виховний простір	2
2	Поняття норми та відхилення від норми в соціальній педагогіці	2
3	Робота соціального педагога з сім'ями	2
4	Робота соціального педагога в школі	2
5	Соціально-педагогічна робота з молоддю	2
6	Специфіка соціально-педагогічної діяльності в закладах системи охорони здоров'я	2
7	Діловодство в соціально-педагогічній діяльності	2
8	Сім'я як основний інститут соціалізації особистості	2
9	Система центрів соціальних служб для молоді	2
10	Школа як соціально-педагогічна система	2
11	Заклади інтернатного типу, їх роль у соціалізації дітей та підлітків	2
12	Типологія позашкільних освітньо-виховних закладів і специфіка їх діяльності	1
13	Дитячі та юнацькі громадські організації. Неформальні молодіжні об'єднання	2
14	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, їх вплив на соціалізацію особистості	1
	Разом за 2 семестр	26

Самостійна робота

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Особливості роботи соціального педагога з різними категоріями дітей, що мають відхилення у розвитку	1
2	Специфіка роботи соціального педагога в корекційно-виховних освітніх установах	1

3	Форми сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, що залишились без піклування батьків	1
4	Робота соціального педагога з неповнолітніми правопорушниками	1
5	Особливості розвитку обдарованих дітей	2
	Разом за 3 семестр	6

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ІСПИТ З ДИСЦИПЛІНИ II семестр

I блок питань. Теоретичні питання

1. Соціальна педагогіка як наука. Предмет і завдання соціальної педагогіки.
2. Виникнення соціальної педагогіки, її становлення і сучасний стан.
3. Структура та функції соціальної педагогіки.
4. Категорії соціальної педагогіки, їх характеристики.
5. Взаємозв'язок соціальної педагогіки з іншими науками.
6. Соціальне середовище як необхідна умова соціальної особистості.
7. Соціалізація як соціально-педагогічне явище.
8. Етапи та фактор соціалізації.
9. Агенти та засоби соціалізації.
10. Механізми соціалізації, їх характеристика.
11. Складові процесу соціалізації, їх характеристика.
12. Людина як об'єкт і як суб'єкт соціалізації.
13. Людина як жертва процесу соціалізації та несприятливих умов соціалізації.
14. Соціальне виховання. Мета та завдання соціального виховання. Суб'єкти соціального виховання.
15. Поняття норм та відхилення від норми у соціальній педагогіці.
16. Соціальний педагог як особистість та професіонал.
17. Поняття інфраструктури соціально-педагогічної діяльності. Специфіка діяльності соціального педагога у різних установах.
18. Загальні і специфічні функції соціального педагога.
19. Сучасна сім'я, її типи та проблеми.
20. Соціалізуючі функції сім'ї. Основні параметри сім'ї. Характеристика батьківства.
21. Сімейне виховання, його цілі та стилі.
22. Зміст роботи соціального педагога з різного типу сім'ями.
23. Форми соціально-педагогічної допомоги сім'ї.
24. Робота соціального педагога в школі. Планування та аналіз соціально-педагогічної діяльності.
25. Школа як соціально-педагогічна система, її роль у соціалізації особистості.
26. Соціально-педагогічна робота з молоддю.
27. Соціально-педагогічна діяльність у системі охорони здоров'я.
28. Соціально-педагогічна діяльність у пенітенціарній системі.
29. Управлінська культура соціального педагога. Ведення документації соціальним педагогом як одна із форм організації діяльності. Завдання і функції діловодства.

30. Робота соціального педагога в школі. Планування та аналіз соціально-педагогічної діяльності. Види планів соціально-педагогічної діяльності, їх характеристика.
31. Поняття центрів соціальних служб. Структура і завдання системи центрів ЦСС.
32. Основні напрями діяльності ЦСС, їх характеристика.
33. Поняття про навчально-реабілітаційний центр. Особливості умов виховання, навчання, утримання дітей в центрі.
34. Навчально-реабілітаційний центр, мета, завдання та зміст роботи.
35. Деінституалізація як соціальний процес.
36. Релігійні організації та релігійне виховання, їх соціалізуючі функції
37. Релігія, церква і конфесійна община як фактори виховання підростаючого покоління..
38. Виховні організації та їх функції в процесі соціалізації людини.
39. Дитячі та юнацькі громадські організації в Україні. Взаємодія соціального педагога з громадськими організаціями у вирішенні соціальних проблем суспільства.
40. Історичний досвід дитячих і молодіжних громадських організацій. Види і функції сучасних дитячих і молодіжних об'єднань.
41. Поняття та ознаки субкультури.
42. Характеристика просоціальних та антисоціальних неформальних молодіжних об'єднань.
43. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, їх вплив на соціалізацію особистості.
44. Сутність понять «середовище» та «соціальне середовище», їх типи. Особливості впливу мікро- та макросередовища на особистість в процесі її соціалізації.
45. Мета, завдання, методи та форми соціально-педагогічної роботи з сім'єю, яка опинилася в складних життєвих обставинах.
46. Робота соціального педагога у школі: завдання, напрями. Права і обов'язки шкільного соціального педагога.
47. Нормативно-правова база соціально-педагогічної діяльності. Державні нормативно-правові документи як основа соціально-педагогічної діяльності
48. Об'єкти та суб'єкти соціально-педагогічної діяльності.
49. Методи соціально-педагогічної діяльності, їх характеристики.
50. Принципи соціально-педагогічної діяльності, їх характеристики.

II Блок питань: терміни

1. Соціальна педагогіка, предмет соціальної педагогіки.
2. Об'єкт соціальної педагогіки, завдання соціальної педагогіки.
3. Соціалізація, принцип системності.
4. Соціальне середовище, методи соціально-педагогічної діяльності.
5. Соціальне виховання, принцип клієнтоцентризму.
6. Соціальна адаптація, принцип індивідуального підходу.
7. Соціальна профілактика, організаторська функція.
8. Соціальна реабілітація, субкультура.
9. Соціальне обслуговування, фактори соціалізації.
10. Соціально-педагогічний патронаж, молодіжна субкультура.

11. Соціальний педагог, комунікативна функція.
12. Соціально-педагогічна діяльність, стилі сімейного виховання.
13. Об'єкти соціально-педагогічної діяльності, принцип компетентності.
14. Сім'я, діагностична функція.
15. Соціальна допомога, прогностична функція.
16. Центри соціальних служб, батьківство.
17. Неформальне об'єднання, «відхилення від норми».
18. «Норма», принцип гуманізму.
19. Принципи соціально-педагогічної діяльності, мета соціально-педагогічної роботи.
20. Механізми соціалізації, жертви соціалізації.
21. Параметри сім'ї, пенітенціарна система.
22. Агенти соціалізації, виховання.
23. Генограма, екокарта.
24. Деінституалізація, діти, які опинилися в складних життєвих обставинах.
25. Середовище, оцінювання потреб сім'ї.

ПИТАННЯ НА ІСПИТ З ДИСЦИПЛІНИ

III семестр

I блок питань. Теоретичні питання

1. Соціальна педагогіка як наука. Предмет і завдання соціальної педагогіки.
2. Виникнення соціальної педагогіки, її становлення, сучасний стан та перспективи розвитку.
3. Структура та функції соціальної педагогіки.
4. Категорії соціальної педагогіки, їх характеристики.
5. Об'єкти та суб'єкти соціально-педагогічної діяльності.
6. Методи соціально-педагогічної діяльності, їх характеристики.
7. Принципи соціально-педагогічної діяльності, їх характеристики.
8. Функції соціально-педагогічної діяльності.
9. Етичні вимоги до професійної діяльності соціального педагога.
10. Взаємозв'язок соціальної педагогіки з іншими науками.
11. Основні ролі соціального педагога.
12. Вимоги до соціального педагога як фахівця та особистості.
13. Соціалізація як соціально-педагогічне явище.
14. Етапи, фактори та механізми соціалізації.
15. Складові процесу соціалізації, їх характеристика.
16. Соціальне виховання. Мета та завдання соціального виховання. Суб'єкти соціального виховання.
17. Сучасна сім'я, її типи та проблеми.
18. Соціалізуючі функції сім'ї.
19. Сімейне виховання, його цілі та стилі.
20. Зміст роботи соціального педагога з різного типу сім'ями.
21. Школа як соціально-педагогічна система, її роль у соціалізації особистості.
22. Навчально-реабілітаційний центр, мета, завдання та зміст роботи.
23. Характеристика груп однолітків, їх врахування у вихованні підростаючого покоління. Соціалізуючі функції групи однолітків.

24. Дитячі та юнацькі громадські організації в Україні. Взаємодія соціального педагога з громадськими організаціями у вирішенні соціальних проблем суспільства.
25. Поняття та ознаки субкультури. Неформальні об'єднання підлітків, їх характеристика та значення у процесі соціалізації особистості.
26. Інфраструктура соціально-педагогічної діяльності.
27. Соціально-педагогічна діяльність у системі освіти.
28. Соціально-педагогічна діяльність у системі охорони здоров'я.
29. Соціально-педагогічна діяльність у пенітенціарній системі.
30. Система центрів соціальних служб для молоді України.
31. Мета, завдання, методи та форми соціально-педагогічної роботи з сім'єю, яка опинилася в складних життєвих обставинах.
32. Поняття норми та відхилення від норми в соціальній педагогіці.
33. Поняття «діти групи ризику». Основні категорії дітей, що потребують допомоги держави, їх характеристика.
34. Соціально-педагогічна робота як система комплексної підтримки розвитку дітей з особливими потребами і як засіб їх соціальної інтеграції. Основні функції соціального педагога у системі спеціальної освіти.
35. Особливості роботи соціального педагога з сім'ями, що мають дітей з обмеженими можливостями. Підтримка батьків дітей з особливими потребами.
36. Роль та місце соціального педагога у процесі інклюзивного навчання.
37. Сирітство як соціальна проблема. Психологічна характеристика дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
38. Усиновлення (удочеріння) та опіка (піклування) як традиційні форми сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
39. Приймальна сім'я як одна з інноваційних форм сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
40. Дитячий будинок сімейного типу як інноваційна форма сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
41. Наставництво як форма сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Роль соціального педагога в інституті наставництва.
42. Особливості здійснення соціального супроводу прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу. Характеристика фаз входження дитини в сім'ю, завдання соціально-педагогічної діяльності на кожній з них.
43. Поняття про патронат та його види. Основи організації патронатного виховання.
44. Основні етапи та завдання соціально-педагогічної діяльності щодо підготовки дитини до влаштування в патронатну сім'ю.
45. Поняття «девіантна поведінка», її причини та види.
46. Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки підлітків. Основні типи, принципи, мета та завдання профілактичної роботи соціального педагога з дітьми з девіантною поведінкою.
47. Обдарованість як соціально-педагогічна проблема. Типологія обдарованості.
48. Проблеми обдарованих дітей, їх врахування соціальним педагогом у своїй діяльності.

49. Напрями, форми та методи соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми.
50. Насильство як соціальна проблема. Види та ознаки насильства. Робота соціального педагога з дітьми, що зазнали насильства.

II Блок питань: Терміни

1. Соціальна педагогіка, принцип системності.
2. Об'єкт соціальної педагогіки, субкультура.
3. Предмет соціальної педагогіки, принцип клієнтоцентризму.
4. Соціалізація, методи соціально-педагогічної діяльності.
5. Соціальне виховання, молодіжна субкультура.
6. Середовище, фактори соціалізації.
7. Соціальне середовище, принцип індивідуального підходу.
8. Соціальна профілактика, організаторська функція.
9. Соціальна реабілітація, соціально-педагогічний патронаж.
10. Соціальний педагог, комунікативна функція.
11. Соціально-педагогічна діяльність, стилі сімейного виховання.
12. Об'єкти соціально-педагогічної діяльності, дитячий будинок сімейного типу.
13. Суб'єкти соціально-педагогічної діяльності, прийомна сім'я.
14. Здібність, принцип компетентності.
15. Обдарованість, діагностична функція.
16. Сім'я, деінституалізація.
17. Соціальна допомога, прогностична функція.
18. Соціальна адаптація, педагогічна занедбаність.
19. Адиктивна поведінка, принцип добровільності.
20. Мета соціально-педагогічної роботи, принцип конфіденційності.
21. Принцип гуманізму, параметри сім'ї.
22. Принципи соціально-педагогічної діяльності, деліквентна поведінка.
23. Опіка, охоронно-захисна функція.
24. Піклування, центри соціальних служб.
25. Усиновлення, девіантна поведінка.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, бесіда, інтерактивні методи (робота в групах, мозковий штурм), презентація, дискусія.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне оцінювання в балах (усні відповіді на семінарському занятті, виконання тестових завдань, індивідуальних письмових завдань, виконання практичних робіт, написання статистичного звіту соціального педагога, модульні контрольні роботи.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль знань здобувачів відбувається під час проведення семінарських занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Семестр закінчується здачею іспиту з навчальної дисципліни. Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється впродовж кожного семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:

В II семестрі:

модульні контрольні роботи. Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи. Здобувач за одну роботу може отримати максимально 10 балів ($10 \times 2 = 20$);

семінарські заняття. За виконання семінарських занять здобувач може впродовж семестру отримати 30 балів. Програмою передбачено 6 семінарських занять. За одне семінарське заняття здобувач отримує 5 балів;

іспит. Іспит передбачає три питання. Перше і друге питання - це усна відповідь здобувача, оцінюється по 20 балів кожне питання. Третє питання (дати визначення) оцінюється в 10 балів. Максимальна кількість балів 50.

В III семестрі:

модульні контрольні роботи. Програмою передбачено три модульні контрольні роботи. Здобувач за одну роботу може отримати максимально 10 балів ($10 \times 3 = 30$);

семінарські заняття. За виконання семінарських занять здобувач може впродовж семестру отримати 20 балів. Програмою передбачено 11 семінарських занять (2 теми по 1 балу, 9 тем по 2 бали).

іспит. Іспит передбачає три питання. Перше і друге питання - це усна відповідь здобувача, оцінюється по 20 балів кожне питання. Третє питання (дати визначення) оцінюється в 10 балів. Максимальна кількість балів 50.

Очікується, що письмові роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.

Література. Уся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувач заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Приклад для екзамену (II семестр)

Поточне тестування та самостійна робота										
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Іспит	Сума
Т 3	Т 5	Т 6	Т 8	Модульна контрольна робота № 1	Т 12	Т 18	Модульна контрольна робота № 2		50	100
5	5	5	5	10	5	5	10			

Приклад для екзамену (III семестр)

Поточне тестування та самостійна робота															
Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4				Змістовий модуль 5				Іспит	Сума		
Т 24	Т 25	Т 26	Модульна контрольна робота № 3	Т 29	Т 30	Т 33	Т 35	Модульна контрольна робота № 4	Т 38	Т 39	Т 40	Т 41	Модульна контрольна робота № 5		
1	1	2	10	2	2	2	2	10	2	2	2	2	10	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90-100	5	відмінно	зараховано
B	81-89	4	дуже добре	
C	71-80		добре	
D	61-70	3	задовільно	
E	51-60		достатньо	
FX	21-50	2	незадовільно	не зараховано
F	0-20	2	незадовільно	не зараховано

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Курс лекцій з тем, що виносяться на теоретичне опрацювання. Підручники та посібники. Плани практичних та семінарських занять. Завдання для самостійного опрацювання. Базова та допоміжна література. Пакети завдань для проведення модульних контрольних робіт, тестові завдання, питання для усних відповідей, теми творчих робіт, перелік питань до іспиту.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Корнят В.С. Використання інтерактивних методів навчання у початковій школі: теоретичний аспект / В.С. Корнят, О.П. Рибак. Інноваційна педагогіка : науковий журнал. Одеса, 2020. Випуск 21. Том 3. С. 188-193.
2. Корнят В.С. Наставництво як новітня форма опіки над дітьми різних категорій. Підготовка педагогічних кадрів до роботи з різними категоріями дітей: виклики та можливості : матеріали міжвузівської (заочної) науково-практичної конференції. м. Хмельницький, 28 лютого 2018 р. Хмельницький : ПП «А.В. Царук», 2018. С. 77-80.
3. Корнят В.С. Статеве виховання школярів як складова діяльності соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу. Педагогічний процес: теорія і практика: теорія і практика : збірник наукових праць. Київ «Едельвейс», 2018. Випуск 4 (63). С. 91-96.

Допоміжна

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 208 с.
2. Безпалько О.В., Зверєва І.Д., Веретенко Т.Г. Соціальна педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.
3. Капська А.Й. Соціальна педагогіка : підручник / ред. А. Й. Капська. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 468 с.
4. Капська А.Й. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями : навч.-метод. посіб. [А.Й. Капська, І.В. Пеша, О.Ю. Міхеєва, М.Г. Соляник]. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2015. 328 с.
5. Корнят В.С. Професійна підготовка майбутніх соціальних педагогів: формування діагностичних умінь : монографія / В С. Корнят ; за ред. С.О.Сисоєї. Львів : Растр-7, 2017. 258 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. URL: www.osvita.ua. (дата звернення: 23.09.2021).
2. URL: www.zakon.rada.ua. (дата звернення: 23.09.2021).
3. URL: westudents.com.ua. (дата звернення: 23.09.2021).
4. URL: ebooktime.net/book_157.htm (дата звернення: 23.09.2021).
5. URL: academia-pc.com.ua/product/335 (дата звернення: 23.09.2021).